

IPs Podpora kurikulární práce škol

Příležitosti RVP ZV 2025 pro personalizaci vzdělávání

19. září 2025

VII. Setkání národních skupin garantů NPI pečujících o nadání

25 minut

Jaroslav Fidrmuc

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Několik slov na úvod...

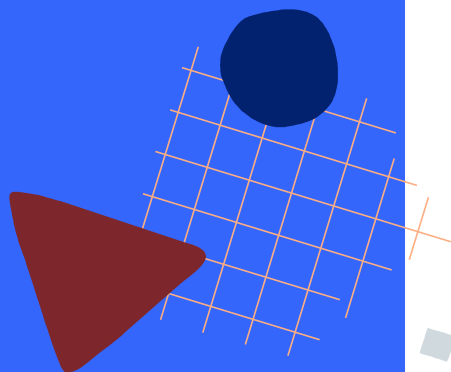
- Kdo jsem
- Co bych chtěl
 - Seznámit s možnostmi, které přináší RVP ZV 2025 v návaznosti na vize S 2030+ v oblasti personalizace (individualizace) vzdělávání
 - Seznámit s riziky, která v této oblasti ohrožují naplnění vizí S 2030+
- Poznámka:

Zaměření vzdělávání na žáka je jednou ze 3 základních linií, které prolínají celým revidovaným RVP ZV.

Změny RVP ZV, které nejvíce přispívají k personalizaci vzdělávání

1. Specifikace využití disponibilní časové dotace školního učebního plánu
2. Formulace kultury školy, důraz na wellbeing
3. Stanovení formativního přístupu k hodnocení procesů a výsledků učení žáků

1. Specifikace využití disponibilní časové dotace školního učebního plánu

RVP ZV 2023 a starší

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Povinný vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah disponibilní časové dotace

Vzdělávací obsah určuje škola, ŠPZ

Forma povinných či volitelných předmětů (kurzů,..)

Posílení hodinové dotace povinného vzdělávacího obsahu.

Předměty (kurzy, ...) **nad rámec povinného vzdělávacího obsahu** na rozvoj nadání a zájmu žáků.

Pro žáky se SVP předměty speciálně pedagogické péče

RVP ZV 2025 (revidované RVP)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Povinný společný základ

Vzdělávací obsah disponibilní časové dotace

Vzdělávací obsah určuje škola, ŠPZ

Forma povinných či volitelných předmětů (kurzů,..)

Nesmí být použito na expozici společného základu.

Určeno na rozvoj nadání žáků a žákyň,

naplnění zájmů žáků a žákyň,

podporu žáků a žákyň se SVP (předměty speciálně
pedagogické péče aj.),

podporu žáků a žákyň s OMJ (čeština jako druhý jazyk),

podporu výuky jazyka národnostní menšiny,

podporu zaostávajícím žákům a žákyním,

snížení nerovností se kterými žáci do vzdělávání vstupují,
třídnické hodiny.

Zaměřením disponibilní časové dotace na **rozvoj nadání a zájmů žáka** se naplňuje tato vize S 2030+:

- **Vize 1:** *Je jedno, kterou školu žák či žákyně navštěvuje. Na všech školách se **naplňují jejich individuální vzdělávací potřeby**, zájmy a potenciál.*

Poznámka:

*Využití disponibilní hodinové dotace na podporu rozvoje nadání žáků a současně na podporu zaostávajících žáků umožňuje v rámci vybraných předmětů **vnější diferenciaci** (např. M procvičující základní úlohy, M náročnější úlohy).*

Vymezení disponibilního vzdělávacího obsahu na **individualizaci vzdělávání**

- přináší do jisté míry **odklon od zaměření školy** k zaměření na rozvoj nadání, zájmů a potřeb každého žáka či žákyně bez ohledu na to, kterou školu žák či žákyně navštěvuje,
- v oblasti volitelných forem vzdělávání podporuje učitele a učitelky, kteří dokáží žáky a žákyně zaujmout, a tím **zvyšuje kvalitu** poskytovaného vzdělávání.

Riziko naplnění vizí S 2030+ v oblasti individualizace vzdělávání:

- snížení PHmax,
- nedostatek učitelů, učeben, problémy rovrhu
- **RUP nestanovuje počet hodin na disponibilní časovou dotaci**, záleží pouze na škole, jak využije příležitost k individualizaci vzdělávání. Pro školu i učitele je nejjednodušší věnovat hodně hodin společnému základu (jednodušší rozvrh, nižší počet učeben, není třeba psát „osnovy“ nového předmětu, jistota úvazků...)

RVP 2023 (stávající RVP)

122 týdenních hodin 2.stupně ZV

**Povinný vzdělávací obsah 104
týdenních hodin**

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Minimální počet týdenních hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	15
	Cizí jazyk	12
	Další cizí jazyk	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15
Člověk a společnost	Dějepis	10
	Výchova k občanství	

**Disponibilní vzdělávací obsah 18
týdenních hodin**

RVP ZV 2025 (revidované RVP)

118 týdenních hodin 1.stupně ZV (122 hodin 2.stupně ZV)

Není stanoven počet hodin na expozici společného základu.

Není stanoven počet hodin na disponibilní časovou dotaci, z kontextu RVP ZV vyplývá, že škola musí na disponibilní část určit nejméně 2 hodiny.

Může nás napadnout:

„Má vůbec smysl dělit hodinovou dotaci na společný základ a disponibilní hodiny, když není stanoven jejich počet?“

Stanovením disponibilní dotace a jejího účelu RVP ZV školám říká:

- 1. Školo, nezapomínej na žáky nadané, zaostávající či jakkoli znevýhodněné a věnuj se všem, kteří tě potřebují. To je Tvé poslání.*
- 2. Nerozšiřuj vzdělávací obsah, ale prohlubuj, procvičuj, znovu vysvětluj, aplikuj tak, aby společný základ zvládli všichni žáci na úrovni, kterou jim jejich nadání umožňuje.*
- 3. Ty víš, jaké máš žáky a učitele. Urči si sama, kolik hodin potřebuješ na to, abys toto zadání splnila.*

Samozřejmě - v rámci podmínek, ve kterých školy pracují...

2. Formulace kultury školy, důraz na wellbeing

RVP ZV: Škola popíše ve svém ŠVP kulturu školy

PROČ??? Jak kultura školy a wellbeing mohou přispívat k individualizaci vzdělávání?

Psychologie učení:

- Učení nastává v prostředí, kde žák cítí, že:
 - je v bezpečí (nejen absence ohrožení, ale také jasná pravidla...),
 - je bezpodmínečně přijímán,
 - je respektován,
 - je podporován v učení a rozvoji,
 - je povzbuzován,
 - je mu vytvářen prostor pro uplatnění, seberealizaci,
 - je mu vyjadřováno pozitivní očekávání (důvěra),
 - chyba není selhání ale příležitost k učení.
- Totéž platí pro učitele a učitelky, vedení školy, správní zaměstnance.
- V ŠVP škola popíše, jak vytváří podmínky pro **wellbeing** všech členů a členek školního společenství.
- Wellbeing klade na každého člena školního společenství vysoké nároky.

Pozitivní
klíma

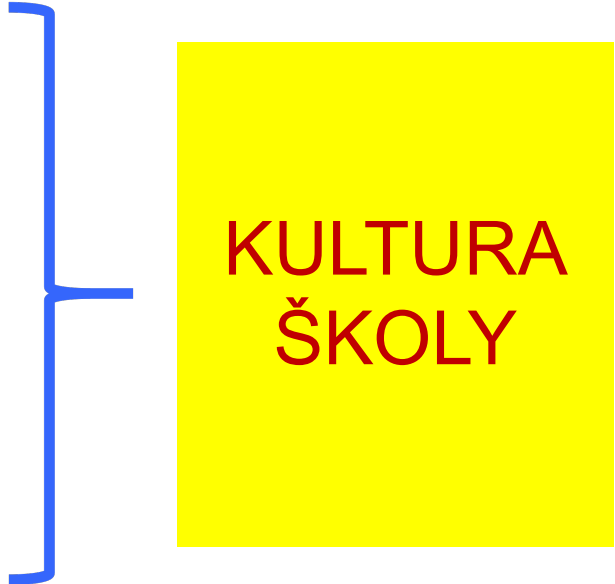
WELLBEING

Klima školy (jak se ve škole cítíme) určují:

- **Vztahy** ve škole
- Zažité **vzorce chování**
- Sdílené **hodnoty**
- **Prostředí školy a podmínky** pro učení žáků a práci učitelů

Ke klimatu školy přispívají:

- Tradice školy (školní akademie studentů, ...)
- Rituály školy (vyřazování absolventů školy, ...)
- Symboly školy (sportovní dresy s logem školy, ...)

**KULTURA
ŠKOLY**

Pracovní tým školy formuluje v ŠVP vlastní kulturu, tj. kým je, vlastní identitu.

Důraz na kulturu školy a z ní vyplývající požadavek na wellbeing jako optimální klima školy naplňuje vizi S 2030+:

Vize 2: Každý žák a žákyně, každý učitel a učitelka má ve škole **optimální podmínky pro své učení**, svůj rozvoj a práci.

Riziko naplnění vize:

Pedagogické týmy vnímají jako nejdůležitější části ŠVP školní učební plán a vzdělávací obsah (osnovy) předmětů, v procesu výuky pak stihnout vše odučit a získat dost podkladů pro hodnocení žáků.

3. Stanovení formativního přístupu k hodnocení procesů a výsledků učení žáků

Hodnocení procesů a výsledků učení žáků je svým způsobem součástí kultury školy – vyjadřuje vztah pedagogů k žákům.

Formativní x sumativní hodnocení žáků

Formativní hodnocení

je hodnocení (žákem, učitelem, spolužákem) procesu nebo výsledku učení žáka **vzhledem k jeho předchozímu stavu a k jeho možnostem.**

Sumativní hodnocení:

je hodnocení výsledku učení žáka **vzhledem k předem stanovenému cíli,** očekávanému výsledku učení.

- Oba způsoby hodnocení mají své místo v současném vzdělávání.
- Při obou způsobech hodnocení je možno používat známku, bodové hodnocení, procentuální hodnocení či slovní hodnocení.
- Oba způsoby hodnocení by měly být hodnocení kritériální.

Několik poznámek k formativnímu hodnocení:

- *Žák, který vnímá pokrok ve svém učení, je motivován se zlepšovat.*
- *Žák, který se chce zlepšovat, přebírá zodpovědnost za své učení.*
- *Učitel žáka, který přebírá zodpovědnost za své učení, se stává průvodcem žáka.*
- *Žák, který přebírá zodpovědnost za své učení, je připraven využívat adaptivní výukové programy (AI) a individuálně, celoživotně se učit.*
- *Lidé využívající adaptivní výukové systémy mají předpoklad být úspěšnými lidmi v 21. století.*

Problém:

Co lidé, kteří nebudou připraveni se celoživotně učit?

Důraz na formativní a kriteriální hodnocení naplňuje vizi S 2030+:

Vize 3: Žáci postupně přebírají zodpovědnost za své učení a jsou připraveni na celoživotní učení.

Ale také:

Vize 2: Každý žák a žákyně má ve škole optimální podmínky pro své učení, svůj rozvoj a práci.

Riziko naplnění vize S 2030+ v oblasti formativního hodnocení:

- a) Příliš velký vzdělávací obsah a z toho vyplývající nedostatek času na formativní hodnocení (nezvyšovat vzdělávací obsah).
- b) Počet žáků ve třídě.
- c) Většinově neumíme formativně hodnotit, přestože formativní hodnocení používáme např. na lyžařském kurzu.

4. Pojetí vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných v RVP ZV 2023 a 2025

RVP ZV 2023 a starší

Formální pojetí:

odděleny kapitoly „Vzdělávání žáků se SVP“ (kap. 8, s. 144) a kapitoly „Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných“ (kap. 9, s. 147)

Vymezení pojmu nadaný a mimořádně nadaný žák.

Obsahově:

„Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření...“

„V ŠVP škola **může případně stanovit:**

....

obohacování vzdělávacího obsahu

RVP ZV 2025

Formální pojetí:

Integrované pojetí v kapitole „Společné vzdělávání – podpora žáků ve vzdělávání“ (kap. 3.2, s. 15)

„Škola přijímá odlišnost každého žáka, respektuje diverzitu jeho vzdělávacích a psychických potřeb a zajišťuje pro něj rovnost vzdělávacích příležitostí.“ – nepřímo připouští, že **každý žák má jedinečné nadání**, které má škola rozvíjet.

Obsahově:

„Škola **popíše provádění** podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných.“

„Pro žáky nadané a mimořádně nadané **škola prohlubuje a rozšiřuje** vzdělávací obsah.“

Co jsem Vám chtěl říci

RVP ZV 2025 klade důraz na personalizaci

- 1. Příležitost pro personalizované vzdělávání přináší specifikace využití disponibilních hodin.*
- 2. Personalizaci vzdělávání podporuje klima školy charakterizované jako wellbeing.*
- 3. Personalizaci vzdělávání realizuje učitel také prostřednictvím formativního hodnocení.*
- 4. Pro žáky nadané a mimořádně nadané škola detailně popíše způsob jejich podpory*

Ale vše záleží na tom, jak pedagogické týmy škol využijí nabízenou příležitost.

Děkuji za pozornost.

Jaroslav Fidrmuc

jaroslav.fidrmuc@npi.cz

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Název kapitoly nebo prezentace

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY